23/05/2024

23 Μαΐου 1868: Ο θάνατος του Γενναίου Κολοκοτρώνη, γιου του «Γέρου του Μοριά»

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Γενναίος Κολοκοτρώνης ήταν αγωνιστής του ’21 και πολιτικός. Διετέλεσε πρωθυπουργός της Ελλάδας από τις 26 Μαΐου έως τις 10 Οκτωβρίου του 1862.

Ο Ιωάννης Κολοκοτρώνης, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, γεννήθηκε το 1805 στη Ζάκυνθο και ήταν δευτερότοκος γιος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και της Κατερίνας Καρούσου. Το προσωνύμιο «Γενναίος», με το οποίο είναι γνωστός, του δόθηκε από τους συναγωνιστές του, λόγω της γενναιότητας που επεδείκνυε στα πεδία των μαχών κατά τη διάρκεια της Επανάστασης.

Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στη Ζάκυνθο, όπου είχε καταφύγει η οικογένειά του από την Πελοπόννησο. Γράμματα δεν έμαθε και από τα πρώτα εφηβικά του χρόνια εργάστηκε «ως μούτζος εις τα πλοία», όπως αναφέρει στα

«Απομνημονεύματά του». Μόλις ξέσπασε η Επανάσταση πήγε στην Πελοπόννησο και τέθηκε υπό τις διαταγές του πατέρα του.

Παρά το νεαρό της ηλικία του, ο Γενναίος Κολοκοτρώνης έλαβε μέρος στην πολιορκία της Τριπολιτσάς και τον επόμενο χρόνο στην πολιορκία της Πάτρας. Στη συνέχεια μετέβη στη Δυτική Ελλάδα, επικεφαλής 400 ανδρών, για να λάβει μέρος στην εκστρατεία του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου στην Ήπειρο, αλλά επέστρεψε στην Πελοπόννησο πριν από την καταστροφική μάχη του Πέτα (4 Ιουλίου 1822).

Μέσα στο 1822 έλαβε μέρος στη μάχη των Δερβενακίων (26-28 Ιουλίου) και το 1823 στην πολιορκία και άλωση του Ναυπλίου και του Ακροκορίνθου. Επέδειξε αξιοσημείωτες στρατιωτικές ικανότητες και προήχθη στο βαθμό του χιλίαρχου. Στο διάστημα των Εμφυλίων συγκρούσεων (1823-1824) τάχθηκε στο πλευρό του πατέρα του, αλλά δεν φυλακίστηκε, όπως ο Γέρος του Μοριά.

Κατά την επιδρομή του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο ανέπτυξε σημαντική πολεμική δράση και διακρίθηκε στις μάχες των Τρικόρφων (24 Ιουνίου 1825), της Πολιανής (21 Μαΐου 1826), της Τραμπάλας (5-7 Ιουνίου 1826), και της Δαβιάς (14 Αυγούστου 1826). Τον Μάρτιο του 1827, επικεφαλής στρατιωτικού σώματος, έφθασε στην Αττική για να ενισχύσει τον αγώνα του Καραϊσκάκη. Συμμετείχε στη Μάχη του Δαφνίου (21 Μαρτίου 1827).

Μετά τον θάνατο του Καραϊσκάκη (23 Απριλίου 1827) και τη Μάχη του Αναλάτου (24 Απριλίου) επέστρεψε στην Πελοπόννησο και συνέχισε τον αγώνα του κατά του Ιμπραήμ. «Μέχρι της αναχωρήσεως του Ιμπραήμ (1828) κατά τας περιστάσεις έκαμε πολλούς ακροβολισμούς και εις πολλάς θέσεις. Ο Γενναίος ήταν ο μόνος στρατηγός, που έμπαινε εις το ρουθούνι των Αράβων, εζάλισε κατά τούτο τον Ιμπραήμ και το μαρτυρεί όλη η Πελοπόννησος» γράφει ο ιστορικός του Αγώνα Φώτιος Χρυσανθόπουλος (Φωτάκος).

Κατά την καποδιστριακή περίοδο, έλαβε μέρος στην πολιορκία και την άλωση της Ναυπάκτου (Απρίλιος 1829) και προήχθη στο βαθμό του συνταγματάρχη. Μετά τη δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια, του οποίου υπήρξε θερμός φίλος, η δράση του υπήρξε παράλληλη με τη στάση του πατέρα του, όπως και κατά την πρώτη περίοδο της βασιλείας του Όθωνα. Μετά τη χορήγηση χάριτος και την αποφυλάκιση του καταδικασμένου σε θάνατο πατέρα του, ο Γενναίος Κολοκοτρώνης διορίστηκε υπασπιστής του Όθωνα και το 1841 προήχθη σε υποστράτηγο.

Πιστός στον Όθωνα, τάχθηκε κατά της Επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου 1843,

γεγονός που τον οδήγησε σε ολιγόμηνη φυγή από την Ελλάδα. Μετά την επάνοδό του διορίστηκε γερουσιαστής, διατηρώντας παράλληλα τη στρατιωτική του ιδιότητα. Το 1852 κατέστειλε την εξέγερση του Παπουλάκου στη Μάνη και το 1862 κατέπνιξε τη λεγόμενη Ναυπλιακή Επανάσταση. Στις 26 Μαΐου 1862 σχημάτισε την τελευταία κυβέρνηση του Όθωνα, σε μία προσπάθεια να σώσει το θρόνο.

Το αντιοθωνικό ρεύμα είχε φουντώσει και ο Κολοκοτρώνης αντιλαμβανόμενος τις δυσκολίες των περιστάσεων υπέβαλε δύο φορές την παραίτησή του, τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο του 1862. Και οι δύο παραιτήσεις δεν έγιναν δεκτές και τελικά η κυβέρνησή του ανατράπηκε στις 11 Οκτωβρίου 1862, με την έξωση του Όθωνα. Έζησε για λίγο στην Ιταλία και τον Φεβρουάριο του 1863 επέστρεψε στην Ελλάδα, αλλά δεν αναμίχθηκε έκτοτε στην πολιτική.

Ο Γενναίος Κολοκοτρώνης άφησε δύο πολύτιμα έργα – πηγές για την ιστορία της Επανάστασης και την πρώτη περίοδο του νεοσύστατου ελληνικού κράτους: τα «Ελληνικά Υπομνήματα, ήτοι επιστολάς και διάφορα έγγραφα αφορώντα την Ελληνικήν Επανάστασιν» (1856) και τα «Απομνημονεύματα» (1955).

Από το 1828 ήταν παντρεμένος με τη Φωτεινή Τζαβέλα (1809-1890), κόρη του σουλιώτη πολέμαρχου Φώτου Τζαβέλα, η οποία διατέλεσε κυρία επί των τιμών της βασίλισσας Αμαλίας. Το ζευγάρι απέκτησε έξι παιδιά: τον στρατιωτικό, πολιτικό και λογοτέχνη Θεόδωρο Κολοκοτρώνη-Φαλέζ (1829-1894), τη Γεωργίτσα Πετιμεζά, την Αικατερίνη Ροδίου, την Ελένη Ζώτου, τη Ζωίτσα Μανέτα και την Ευφροσύνη Κολοκοτρώνη.

Ο Γενναίος Κολοκοτρώνης πέθανε από ανίατη ασθένεια στις 23 Μαΐου 1868.

(Πηγή: sansimera.gr)